

NA 25 JAAR GAAN PIN'S ALS NHG E-LEARNINGS VERDER

Foto: Bas de Graaf

Kees In 't Veld was van 1993 tot 2014 werkzaam bij het NHG en als afdelingshoofd Implementatie onder andere verantwoordelijk voor de nascholing met PIN's. Hij was huisarts in Brielle en is inmiddels gepensioneerd.

Geen PIN's, maar NHG E-Learnings, zo heet de digitale nascholing van het NHG vanaf september 2021. De term PIN is voor veel huisartsen nog een synoniem voor een boekje en dat past niet meer in deze tijd. De individuele digitale nascholing is en blijft een product van praktiserende huisartsen voor huisartsen.

TOEN

Toen de inmiddels gepensioneerde Kees In 't Veld huisarts werd, bestond er nog geen Programma voor Individuele Nascholing of PIN. 'Halverwege de jaren tachtig was er geen nascholingsplicht en organiseerden huisartsen zelf bijeenkomsten waar ze samen onderwerpen bespraken', zegt hij. 'Of ze gingen naar bijeenkomsten in het naburige ziekenhuis of naar het NHG-Congres.' Vanaf 1989 verschenen de eerste NHG-Standaarden waarover het NHG educatie organiseerde. 'Een groep huisartsen bij het NHG ontwikkelde deskundigheidsbevorderingspakketten (DKB-pakketten). Zo lang als de naam is, zo weinig werden ze gebruikt', vervolgt In 't Veld. 'Dat was jammer, want de inhoud was buitengewoon waardevol. Ze waren

geschikt om groepsgewijs een onderwerp bij de kop te nemen, ook door huisartsen die geen specifieke expertise in het onderwerp hadden.'

Individuele programma's

'De behoefte groeide om op een zelfgekozen moment de kennis van een voor jou geschikt onderwerp op te frissen. Er kwamen initiatieven die aan die behoefte voor individuele scholing tegemoet kwamen, zoals de reeks van AccreDidact', zegt In 't Veld. 'Bij het NHG vroegen we ons wel af of individuele programma's net zo geschikt waren om kennis over te dragen als onderwijs in een grotere groep. Maar uiteindelijk gaf de behoefte aan individuele scholingsmogelijkheden onder leden de doorslag om ermee te beginnen.' In die jaren start ook de verplichting om 40 uren nascholing te volgen om voor herregistratie in aanmerking te komen. Het NHG ontwikkelt op grond van al die overwegingen de eerste PIN over climacteriële klachten die in 1997 verschijnt. 'In eerste instantie gebruikten we de methodes of werkvormen uit de DKB-pakketten voor het samenstellen van de PIN's. Dat was van begin af aan een succes. Elk jaar weer volgden zo'n 2500 huisartsen de 10 nascholingen binnen een abonnement.'

Zelf inplannen

De individualisering van het onderwijs viel goed bij de huisartsen. Precies zoals verwacht konden ze hun nascholing zelf inplannen op een moment

NHG E-learnings

Een [abonnement](#) op NHG E-learnings kost € 220 per jaar voor NHG-leden en POH's. Aios betalen € 110 en niet-leden € 315. Hiervoor krijgt u toegang tot de volledige bibliotheek met actuele nascholingen. NHG E-learnings zijn ook los te koop. Kijk op nhg.org/e-learning.

dat het goed uitkwam. Vooral de destijds groeiende groep jonge vrouwelijke huisartsen, met kinderen thuis, stelden dit zeer op prijs. De keuze voor de onderwerpen hing (en hangt) niet exclusief af van de NHG-Richtlijnen. 'Op verzoek van derde partijen maakten we PIN's over maatschappelijk relevante onderwerpen zoals huiselijk geweld of migranten', zegt In 't Veld. Programmaleider NHG E-learnings en huisarts Mireille Ballieux, die bij het NHG inmiddels het PIN-stokje heeft overgenomen, voegt toe: 'Het gaat om onderwerpen waarvoor we geen richtlijn hebben, maar die wel van belang zijn voor de huisarts, bijvoorbeeld over het bevolkingsonderzoek darmkanker of over suïcidepreventie.'

Digitalisering

Al snel na de start van de eerste PIN's begint de digitalisering van onze samenleving. Computers thuis en op de praktijk worden steeds meer gemeengoed en bieden meer mogelijkheden, zoals toegang tot internet. In 1999 enquêteerde Huisarts & Wetenschap de huisartsen over hun wensen over nascholing en digitale technieken.² PIN's op papier hebben de voorkeur van 60% van de abonnees. Een derde ontvangt de PIN's liefst (ook) op diskette of cd-rom en 20% heeft de voorkeur voor internet.

Aanvankelijk was de digitale PIN een kopie van de papieren versie. Ballieux maakte in 2007 de eerste online PIN over COPD. 'De PIN's werden steeds interactiever waarbij we alle mogelijkheden van internet benutten, van filmpjes tot digitale toetsing met onmiddellijke feedback. Al het materiaal komt tot stand bij het NHG, niets wordt uitbesteed. Het team dat de nascholing maakt bestaat volledig uit praktiserende huisartsen, in nauwe samenwerking met de collega's van het team digitale media en de beeldredacteur. Ook de casuïstiek komt veelal uit de eigen praktijken zodat we met onze nascholing zo dicht mogelijk bij de spreekkamer blijven, waar het immers om draait.'

NU

'Mijn indruk is dat de productie van e-learnings tegenwoordig een geoliede machine is, die inspeelt op veranderende richtlijnen', zegt In 't Veld. Ballieux voegt toe: 'Wij nascholingsmakers hebben periodiek overleg met de collega's die richtlijnen maken. Zodra een richtlijn gaat veranderen, horen we dat. Ons doel is om de nieuwe of herziene e-learning tegelijk met de richtlijn beschikbaar te stellen.'

In 't Veld ziet dat onderwerpen die eerder actueel waren, nu opnieuw in de belangstelling staan. 'Het is grappig om, als je naar oude jaargangen kijkt, te zien dat onderwerpen cyclisch terugkeren. Zo staat bijvoorbeeld de ouderenzorg weer volop in

de belangstelling, dat was in de jaren '90 ook zo. Soms kun je de werkvormen die we toen ontwikkelden een-op-een weer gebruiken, je hoeft ze alleen maar op te frissen. Kennis die we toen aanboden is blijkbaar niet langer breed beschikbaar en dat is niet gek, want zo'n beetje elke 25 jaar vernieuwt bijna de hele beroepsgroep.'

Studenten

De vele gebruikers van de nascholing zijn tegenwoordig niet alleen huisartsen. Zo volgen alle aiossen de e-learnings en vaak zijn de cursussen ook geschikt voor praktijkondersteuners en verpleegkundig specialisten. Het AMC liet zijn masterstudenten de NHG E-learnings volgen zolang fysiek onderwijs tijdens de COVID-19-pandemie niet mogelijk was. Voor menige student en aios zijn de PIN's geen exclusief individueel onderwijs. Ballieux: 'De richtlijn wordt thuis bestudeerd en vervolgens door een docent als uitgangspunt gebruikt voor verdere verdieping tijdens het groepsonderwijs aan de hand van bijvoorbeeld casuïstiek.'

STRAKS

Per september 2021 verandert een en ander aan de nascholing die het NHG aanbiedt. De naam PIN verdwijnt en wordt NHG E-Learnings. Ballieux: 'We stoppen met het aanbieden van 10 nascholingen per jaar op vastgestelde tijdstippen. De abonnees krijgen via onze vernieuwde digitale leeromgeving toegang tot de volledige bibliotheek van nascholingen, die we continu actualiseren. Net als bij Netflix of Spotify kiest de gebruiker uit het hele aanbod; bij aanvang staan er 36 up-to-date e-learnings klaar. De opzet van de digitale nascholing blijft grotendeels hetzelfde.' Een van de redenen om van het gebruikelijke aantal van 10 nascholingen per jaar af te stappen is het feit dat richtlijnen steeds sneller veranderen en soms ook modulair aangepast worden. Elke aanpassing in de richtlijn gaat meteen samen met een aanpassing van de e-learningmodule. Op dat moment is de e-learning ook weer opnieuw te volgen en levert accreditatiepunten op. Abonnees krijgen iedere 2 maanden een nieuwsbrief met daarin onder andere een overzicht van de aangepaste onderwerpen.

Blijven luisteren naar wat er speelt

Na 25 jaar individuele nascholing aanbieden en doorontwikkelen, kiest het NHG voor een vorm die past bij de huidige tijd en wensen van de huisarts. 'Het is leuk om te zien dat een systeem dat levenslang leren van de huisarts ondersteunt al 25 jaar bestaansrecht heeft omdat mensen er zoveel gebruik van blijven maken. Toen we ermee begonnen, hadden we geen idee dat het zich zo

Mireille Ballieux is Programmaleider NHG E-learnings bij het NHG en is huisarts in Nieuwegein.

zou ontwikkelen', zegt In 't Veld over het succes van de PIN's en straks NHG E-Learnings. Ballieux besluit: 'We blijven luisteren naar wat er speelt in het veld, zodat we de huisartsen zo goed mogelijk toe kunnen rusten. Daar gaat het om.'

Patrick Marx

- Ga naar de NHG-leeromgeving via <https://elearning.nhg.org>.
- Meer informatie over nascholing van het NHG vindt u op www.nhg.org/nascholing en www.nhg.org/e-learning.